

Reportage

Van spontane sit-in tot tweehonderd arrestaties: zo verliep het klimaatprotest op Schiphol

Op Schiphol werd zaterdag volop gedemonstreerd tegen het toenemend vliegverkeer en de uitbreidingsplannen van de luchthaven. Waar de ene activist een rondje liep, klampte de ander zich vast aan een vliegtuig.

Marcel Wiegman en **Anna Herter** 5 november 2022, 16:52

Op Schiphol Oost slaagden activisten erin om de startbaan te betreden en privéjets te blokkeren. BEELD JAKOB VAN VLIET

Meewarige blikken van reizigers als zaterdagochtend een lang lint demonstranten door de hal van Schiphol trekt. Het zijn er honderden, misschien wel duizend. Ze zingen liedjes en dragen borden met leuzen als 'stop ecocide' en 'meer treinen'. Er worden foto's gemaakt en hoofden geschud.

Geïrriteerd loopt een piloot van het Amerikaanse Delta Airlines langs. "Een demonstratie? Niet meer vliegen? Ik zou zeggen: *have a nice walk!*"

Het is een dag van klimaatprotest, die publieksvriendelijk begint en eindigt met een spontane sit-in op Schiphol Plaza. Maar het is ook een dag waarop privévliegtuigen op Schiphol Oost worden geblokkeerd, honderden arrestaties zijn verricht en een burgemeester (Marianne Schuurmans van Haarlemmermeer) die er schande van spreekt: "Dit heeft niets te maken met de demonstratie zoals we die hebben afgesproken. Deze actie is verboden, gevaarlijk en strafbaar."

Xenofob

Roeland Golterman (65) komt zaterdagochtend net uit Kaapstad, waar hij voor zijn bedrijf een rechtszaak heeft gevolgd. "Ik ben wel wat gewend," zegt hij. Geboren in Amsterdam. Vandaar. Gevraagd naar zijn vlieggedrag, zegt hij: "Ik vind reizen met de trein veel leuker. Maar dat duurt een beetje lang als je uit Zuid-Afrika komt. Ik vind wel: mensen moeten nadenken waarom en wanneer ze vliegen, maar ik zou het jammer vinden als ze minder gaan reizen. Het is belangrijk om op plekken te komen waar mensen anders denken. Door minder te reizen loop je het risico dat mensen xenofob worden."

Op een podium rijgen de woordvoerders van milieuorganisaties en politieke partijen woorden van protest aan elkaar. "*Be a hero* en vlieg niet," zegt een spreker. Ze benadrukt dat er jaarlijks 13 miljoen mensen sterven als gevolg van de fossiele industrie. "Het gevaar ligt hier letterlijk om de hoek, met kinderen die astma hebben door vervuilde lucht."

In het publiek staan Henk Kleinmeijer (72) en Willem Kienhuis (73), beiden in het blijde bezit van twee kleinkinderen. Tussen hen in een spandoek: 'Grootouders voor het klimaat'.

Kienhuis was piloot, Kleinmeijer vloog uit liefde voor de wereld rond, op zoek naar de mooiste plekjes om te duiken. Nu voelen ze zich schuldig. "Onze generatie heeft het laten lopen," zegt Kleinmeijer. En Kienhuis: "Het is niet te geloven: wij vlogen tax free. Ze lieten zo de goedkope kerosine de vleugel in lopen. Wij zijn boos op het kabinet dat niet het lef toont om dit te stoppen."

Tweede keer vliegen

Langslopende reizigers zijn opvallend mild. "Ik respecteer ieders mening," zegt William Savoz uit Zwitserland. "Zolang het maar vreedzaam gaat." Dan verontschuldigd: "We komen voor de festivals naar Nederland, die hebben wij niet. Met de trein had me dat 400 euro gekost, nu was het 50 euro en nog sneller ook."

Een 25-jarige vrouw die net vertrekt naar Noorwegen kan zich wel vinden in de demonstratie. "Mensen vliegen te vaak," zegt ze. "Daar mogen ze beter over nadenken. Ik ga een vriendin bezoeken. Het is pas de tweede keer in mijn leven dat ik vlieg."

De vrienden Stephan (27) en Bram (27) zijn op weg naar Jordanië. Ook dat doe je niet zomaar even met de trein. "Maar ze zouden het vliegen wel duurder mogen maken," zegt Stephan. "Vorig jaar ben ik voor 90 euro naar Marokko gevlogen. Voor 150 euro had ik het ook gedaan."

Het is eigenlijk wel gezellig. Weinig wanklank. Men loopt een rondje langs de nieuwe pier die Schiphol aan het bouwen is, alsof het allemaal nog steeds niet op kan. Voor een spontaan lawaaiprotest op Schiphol Plaza gaan ruim honderd jonge demonstranten erbij zitten. Ze zingen. "*We are unstoppable, another world is possible.*"

BEELD JAKOB VAN VLIET

Ongeloof en blijdschap

Dan, opeens, gejuich: op Schiphol Oost zijn de vrienden van Extinction Rebellion erin geslaagd de startbaan te betreden. Daar klampen ze zich vast aan gereedstaande privévliegtuigen. Ongeloof en blijdschap vechten om voorrang, maar tegen 3 uur 's middags heeft de Koninklijke Marechaussee er genoeg van.

Activisten die nog op Schiphol Oost onder de vliegtuigen zitten worden weggehaald en met bussen meegenomen. Meer dan honderd mensen worden gearresteerd, waaronder Anne Kervers (30). Vanuit de arrestantenbus vertelt ze: “We hadden instructies om ons niet vast te lijmen aan de vliegtuigen en er geen stickers op te plakken. Dat hebben we ook niet gedaan.”

De sfeer in het politiebusje is volgens haar overwegend goed. “We zijn vooral vastberaden om door te gaan. Apathie is onze grootste vijand. Onze toekomst is een recht dat ons wordt ontnomen door bedrijven als Schiphol. Het moet anders. Daarvoor wil ik wel gearresteerd worden, zo vaak als nodig is.”